

3. KEUZEVAKKEN ACADEMISCHE CONTEXT EN PROFILERINGS- RUIMTE 07/08

Cursuscode	Naam	Docent	Frequentie + periode	Aantekening
WB2BD4011 WB3BD4011	Liever de gifbeker	Klukhuhn	eenmaal per jaar, periode 2	TS: D SG
WB3BA4031	Wetenschaps- filosofie	van Lith	Jaarlijks, periode 3, avond	TS: E SG
WB2BD3026	Wijzgerig Grieks (onder voorbehoud)	v. Ophuijsen	Jaarlijks, periode 1 en 2, (lintmodule)	TS: D
WB2BD3049	Wijzgerig Latijn (onder voorbehoud)	Steenbakkers	Jaarlijks, periode 3 en 4 (lintmodule)	
WB2BA3028 WB3BA3028	Filosofie van management en organisatie	Claassen	Jaarlijks, periode 2, avond	TS: E
IVOgamma06	Oriëntatie op de educatieve praktijk	Wessels	tweemaal per jaar, periode 1 en 3	
WB2BD3024 WB3BD3024	Inleiding in de filosofie van de kunsten	van Gerwen	Jaarlijks, periode 1	TS: C EST
WB2BD4026 WB3BD4026	Geschiedenis van de esthetica		Jaarlijks, periode 3	TS: A EST
WB1BD3022	Van Socrates tot Wittgenstein [Inl. in de fil: historisch]	Tieleman	Jaarlijks, Periode 2	TS: A GF
WB2BD3002	Argumentatieleer	van der Lecq	periode 3	TS: A
WB2BD3025 WB3BD3025	Kunst en het kwaad. Nieuwe thema's uit de kunstfilosofie	van Gerwen	Jaarlijks periode 4	TS: n.n.b. EST
GG-VV3001	God, religie en het denken	Schaafsma	Periode 1	TS: n.n.b. GG
GG-VK2005	God en het kwaad	Sarot	Periode 1	TS: n.n.b. GG
GG-VK2006	Ethiek, mensenrechten en religieuze tolerantie	Baumgartner	Periode 2	TS: B GG
GG-VK3005	Rationaliteit en religie	Maas	Periode 2	TS; n.n.b. GG
GG-VV2001	Ethiek en religie	Baumgartner	periode 3	TS: n.n.b. GG
WB2BD3031 WB3BD3031	Wetenschapsfilosofie in context	van Lith	periode 4	TS: n.n.b. TF
WBcontext2 WBcontext3	Ethiek in context	Vorstenbosch	periode 4	TS: C PF
CK3W3071	Logische Complexiteit	Iemhoff	Jaarlijks, periode 1	TS: C CKI
INFOLAI	Logica voor AI	Iemhoff	Jaarlijks, periode 2	TS: A CKI
CK1W0006	Wiskunde voor AI	Iemhoff	Jaarlijks, (lintmodule) periode 1 en 2	TS: C CKI

CK2W0005	Datastructuren	van Oostrom	Jaarlijks, periode 3	TS: n.n.b. CKI
CK1W0003	Imperatief Programmeren	van Oostrom	Jaarlijks, periode 4	TS: n.n.b. CKI

Afkortingen: TS = Timeslot
SG = Studium generale
EST = Esthetica
GG = Godgeleerdheid
CKI = Vervlechttingsvakken TF met CKI

3.1 Cursusbeschrijvingen

LIEVER DE GIFBEKER

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Code: WB2BD4011

Niveau: 2

Periode: 2

Toegangseisen: geen

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

De gehele te behandelen collegestof zal worden betrokken uit het leerboek *De geschiedenis van het denken* (Bert Bakker, 2003). Filosofie, wetenschap, kunst en cultuur van de Oudheid tot nu, waarin wetenschap, kunst en filosofie als kenwijzen, alsmede de relatie daartussen uitgebreid worden behandeld. Het bevat een neerslag van dertig jaar Studium Generale-programmering: dertig maal (gemiddeld) twaalf programma's per jaar maal (gemiddeld) zes lezingen per programma, dat maakt alles bij elkaar ruim tweeduizend lezingen en voordrachten, discussies en debatten, symposia en congressen, over allerlei onderwerpen van enig belang voor studenten, door ter zakekundigen met didactische kwaliteiten uitgelegd aan een geïnteresseerd maar niet-specialistisch gehoor.

Zo kort mogelijk samengevat kunnen in het studieonderdeel de volgende onderwerpen, of een keuze daaruit, aan de orde komen, weliswaar in onderlinge samenhang, maar niet noodzakelijk in deze volgorde:

- Kaderstelling: wat is kennis. De kenwijzen van de wetenschap, de kunst en de filosofie en hun onderlinge samenhang. Wetenschap brengt structuur aan in de buitenwereld, kunst gaat over de binnenwereld van de moraal, filosofie overstijgt deze tegenstelling. De (geschiedenis van de) tweespalt tussen rede en emotie. Godsdienst als de invulling van het niet-kenbare.

- De hedendaagse cultuurfilosofische discussie: de controverse tussen de modernen en de postmodernen; het einde van de 'grote verhalen' en het daaruit voortkomende (cultuur)relativisme. En in relatie daarmee: de verandering van het waarheidsbegrip of denken en de tijdgeest. Eeuwwenden, de tijd en de kalender.

- De (cultuur)geschiedenis van de twintigste eeuw: de moderne wetenschap, de moderne kunst, de moderne filosofie, en de samenhang daartussen. Met speciale aandacht voor de ontwikkeling van de milieuproblematiek vanaf het Fin de Siècle 1900 tot aan het Fin de Millénaire 2000.

- Hersenen en bewustzijn. De standpunten van Daniel Dennett, William Calvin, John Searle, Roger Penrose, Jack Copeland, Piet Vroom, Douwe Draaisma, Antonio Damasio en Steven Pinker. Het lichaam/geest-probleem, de vrije wil, de koolmens en de kiezelmachine (natuurlijke en kunstmatige intelligentie cq. -bewustzijn). Emergentie: van Big Bang naar materie, van materie naar leven en van leven naar bewustzijn.

- Wat is wetenschap (wat is een wetenschappelijke cultuur, wat zijn wetenschappelijke theorieën en wat zijn wetenschappelijke feiten), wetenschapsgeschiedenis (wetenschap in de Oudheid, de Middeleeuwen, de Renaissance, de Verlichting, de Romantiek en de moderne tijd) en wetenschapsfilosofie (het denken over het denken: Francis Bacon, Thomas Hobbes, John Locke, George Berkeley, David Hume, Immanuel Kant, Franse verlichtingsdenkers, Duitse romantici, Wiener Kreis, Ludwig Wittgenstein, Frankfurter Schule, Karl Popper, Thomas Kuhn, Paul Feyerabend, Richard Rorty, Quine, Bruno Latour, structuralisten). Dat alles in relatie tot de kunst. Ruimte en tijd in de wetenschap en in de kunst. Met speciale aandacht voor Friedrich Nietzsche en Richard Rorty.

- Vormen van (kennis)zekerheid: over de opvattingen van Michel de Montaigne (relativisme), René Descartes (rationalisme) en Blaise Pascal (theïsme).

- De geschiedenis van de roman, van de Oudheid tot heden, parallel aan de wetenschap. De ontwikkeling van de alchemie en de splitsing van de alchemie in de (wetenschappelijke) 'kunde' en de (artistieke) kunst. Romantische (natuur)wetenschap. Hermeneutiek en Verstehen, in de geestes- en sociale wetenschappen.

- De twee culturen, d.w.z. de scheiding tussen de wetenschappelijke en de literaire cultuur, en de strijd om de intellectuele sleutelposities. De verbeelding van de wetenschap in de kunst: fictieve wetenschappers: de verbeelding van de kunst in de kunst: fictieve kunstenaars.

WETENSCHAPSFILOSOFIE SG

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 3

Toegangseisen: geen

Code: WB3BA4031

Periode: 3 (D)

Voertaal: Nederlands

Opmerking:

Inhoud:

Een interdisciplinaire wetenschapsfilosofische cursus van de faculteiten Letteren, Natuur- en Sterrenkunde, Sociale Wetenschappen, Wijsbegeerte, Studium Generale en het Universiteitsmuseum. Het programma bestaat uit een serie inleidingen in de vorm van lezingen, een museumbezoek en een theater- en/of filmvoorstelling, waarin een wetenschapsfilosofisch thema wordt uitgewerkt. Daarnaast heeft de cursus een forum waarop studenten met elkaar en de sprekers de zaaldiscussie vervolgen. Het programma van 2008 is nog niet bekend. Op www.uu.nl/wetfil vind je een indruk van eerdere edities van deze cursus. In de loop van het najaar 2007 worden op deze site meer gegevens bekend gemaakt over het thema en het programma van 2008

Cursusdoelen:

De cursus wetenschapsfilosofie is een platform voor meningsvorming en debat over thema's in de wetenschapsfilosofie. Gebruik van informatie en communicatietechnologie (ICT) speelt in dit debat een eigen en belangrijke rol. Door middel van de cursus leert de academicus zich bewust op te stellen ten opzichte van de aanspraken van de wetenschappelijke kennis in de samenleving

Contactpersoon: dr. J.H. van Lith

Docenten: dr. J.H. van Lith

Opmerking:

En andere docenten. Coördinator van het vak: Dr. J. Kooistra, j.kooistra@fss.uu.nl

Bereikbaarheid:

Online gedurende de cursus.

Werkvormen:

Hoorcollege 1 x per week 2 uur

Toelichting:

2 uur plenair, 20 uur online. [3X DAAGS INLOGGEN]

Vorbereiding bijeenkomsten:

Lezen van de literatuur en documenten.

Bijdrage aan groepswork:

Actief deelnemen aan het forum op internet gedurende cursus.

Toetsen:

Toets

Wat wordt er beoordeeld:

Voor het behalen van studiepunten (7.5 ects) of een certificaat dienen gedurende het programma 6 kortlopende opdrachten en een eindopdracht te worden gemaakt. Voor het maken van de opdrachten wordt een elektronisch (leer-)platform gebruikt. Toegang tot en instructie over het gebruik van dit platform verkrijgt men bij deelname aan de cursus. Aanwezigheidsverplichting (zaal en forum) 35%; kortlopende opdrachten 30% en eindopdracht 35%.

Aspecten van academische vorming:

Academisch denken, werken en handelen

Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken

Gebruiken van informatie- en communicatietechnologie ('computer literacy')

Wetenschapsfilosofische context

Verplicht studiemateriaal:

Wordt nader bekendgemaakt

- Studiemateriaal verschiint op de homepage (<http://www.uu.nl/wetfilos>) vooraf en tijdens de

WIJSGERIG GRIEKS

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 2

Toegangseisen:

Geen

Code: WB2BD3026

Periode: 1 - 2

Veronderstelde voorkennis:

Kennis van Oud-Grieks op eindexamenniveau.

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Aanmelden bij de docent! Inschrijven via Osiris online niet mogelijk!

Inhoud:

Gezamenlijke bestudering van één of meer Griekse filosofische teksten, te kiezen in overleg met de studenten.

Cursusdoelen:

Zelfstandig Griekse filosofische teksten kunnen bestuderen.

Contactpersoon: ir. drs. F.A. Bakker

Docenten: ir. drs. F.A. Bakker

Feedback:

Tijdens en na afloop van de werkcolleges.

Bereikbaarheid:

E-mail: Frederik.Bakker@phil.uu.nl

Werkvormen:

Werkcollege :
1 x per week 2 uur

Toelichting:

Dagcollege. Het college wordt 1x per week gegeven gedurende twee perioden, t.w. 1 en 2. De cursus is allereerst bedoeld voor hoofdvakstudenten GF; indien zich daarnaast nog andere belangstellenden melden kunnen die meedoen. Als er geen hoofdvakstudenten intekenen, gaat het college niet door.

Voorbereiding bijeenkomsten:

Voorvertalen van te behandelen Griekse teksten.

Bijdrage aan groepswork:

n.v.t.

Toetsen:

Toets

Deadlines:

Wat wordt er beoordeeld:

Het vermogen om zelfstandig Griekse filosofische teksten te bestuderen.

Aspecten van academische vorming:

Bestuderen en analyseren van informatie

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Nuchelmans e.a., Kleine Griekse Grammatica (Nieuw €17,50 / 2e hands ± €10,00)

- Een Grieks-Nederlands woordenboek, bijv.- Bartelink, Prisma-woordenboek Grieks-Nederlands (Nieuw €14,75 / 2e hands ± €5,-) - Muller & Thiel, Beknopt Grieks-Nederlands Woordenboek (2e hands ± €10,-) - Hupperts, W.boek Grieks-Nederlands (Nieuw €29,50)

Kosten: EUR 32,50 (circa)

WIJSGERIG LATIJN

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 2

Toegangseisen:

Geen

Code: WB2BD3049

Periode: 3 - 4

Veronderstelde voorkennis:

De student dient al te beschikken over elementaire kennis van het Latijn, desnoods in verroeste staat.

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Alleen bij genoeg inschrijvingen! Aanmelden bij docent.

Inhoud:

Vertalen van een wijsgerige Latijnse tekst.

Cursusdoelen:

Opfrissen van al aanwezige basiskennis van het Latijn, verhogen van vaardigheid in het lezen daarvan, zodanig dat de student in staat is zelfstandig een eenvoudige wijsgerige tekst in het Latijn te begrijpen.

Contactpersoon: prof. dr. P.M.L. Steenbakkers

Docenten: prof. dr. P.M.L. Steenbakkers

Feedback:

Doorlopend, tijdens college. Bij het begin van periode 4, n.a.v. tussentijdse toets aan het eind van periode 3.

Bereikbaarheid:

Na het college, voorts per e-mail en op afspraak.

Werkvormen:

Werkcollege (+0, +1) 1 x per week

Toelichting:

Dagcollege. Het college wordt 1x per week gegeven gedurende twee perioden, t.w. 3 en 4. De cursus is allereerst bedoeld voor hoofdvakstudenten GF; indien zich daarnaast nog andere belangstellenden melden kunnen die meedoen. Als er geen hoofdvakstudenten intekenen, gaat het college niet door. Het college wordt in principe gegeven door Steenbakkers, maar mogelijk ook door Bakker. Aanmelden bij Piet Steenbakkers! piet.steenbakkers@phil.uu.nl

Vorbereiding bijeenkomsten:

Prepareren van vertaling van een Latijnse wijsgerige tekst.

Bijdrage aan groepswork:

Presentatie van eigen vertaling.

Toetsen:

Toets

Deadlines:

Wat wordt er beoordeeld:

vaardigheid in het herkennen van gangbare Latijnse constructies, en het herleiden en opsporen van woordvormen.

Aspecten van academische vorming:

Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken

Academisch denken, werken en handelen: vak- en beroepsspecifiek

Verplicht studiemateriaal:

In overleg met docent

- Keuze van de tekst in overleg. Beschikbaarstelling waarschijnlijk in de vorm van een kopie (tegen kostprijs) of via internet.

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- Een Latijns woordenboek, en een (school-)grammatica.

Kosten: Nog onbekend

FILOSOFIE VAN MANAGEMENT EN ORGANISATIE

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 2

Toegangseisen:

Geen

Code: WB2BA3028

Periode: 2 (D)

Veronderstelde voorkennis:

geen

Voertaal: Nederlands

Opmerking:

Inhoud:

De cursus beoogt een inleiding te geven in het vakgebied filosofie van management en organisatie (ook wel 'filosofie in bedrijf' genoemd). 'Organiseren' en 'managen' zijn kernervaringen geworden in de moderne samenleving, met een grote invloed op de inrichting van economische activiteiten, sociale relaties, en de persoonlijke beleving van werk en vrije tijd. De betekenis en implicaties van organisatie en management zijn echter allerminst eenduidig en onomstreden.

In de cursus wordt deze complexe en omstreden 'organisatiewerkelijkheid' van twee kanten belicht. Aan de ene kant biedt de cursus een inleiding in de conventionele organisatietheorie. Klassieke thema's als strategie, macht en conflict, besluitvorming en leiderschap, komen daarin aan bod. Aan de andere kant bestuderen we teksten die op dezelfde thema's een kritische visie bieden – daarbij geïnspireerd door de traditie van de Kritische Theorie in de filosofie. Daarin komen ontologische, epistemologische, sociaal filosofische en morele aspecten perspectieven op organisatie en management aan bod.

Door de confrontatie van geaccepteerde en afwijkende geluiden openen zich nieuwe perspectieven op de organisatiewerkelijkheid. Van de student wordt tevens in opdrachten en discussies verwacht dat hij deze confrontatie in filosofische reflecties op zijn eigen ervaringen met organisatie en management verwerkt (of op enkele geselecteerde casus uit de actualiteit, indien die ervaring nog ontbreekt.)

Het verschil tussen niveau 2 en 3 wordt aan het begin van de cursus uitgelegd. De cursus is ook toegankelijk voor voltijdstudenten.

Cursusdoelen:

Aan het eind van de cursus wordt van de student verwacht dat hij, zij: 1. de belangrijkste ideeën uit de behandelde organisatietheorieën kent. 2. de belangrijkste ideeën uit de behandelde kritische organisatiefilosofie kent. 3. vaardigheden heeft in het schrijven over en presenteren van teksten uit de organisatiefilosofie.

Contactpersoon: drs. R.J.G. Claassen

Docenten: drs. R.J.G. Claassen

Feedback:

Naar aanleiding van opdrachten en paper.

Bereikbaarheid:

rutger.claassen@phil.uu.nl

Werkvormen: Hoor/werkcollege 1 x per week 3 uur	Toelichting: Avondcollege. Als u deze cursus op niveau 3 wilt/moet doen i.v.m. eisen aan de minors, kunt u hierover voor de cursusstart met de docent overleggen. Als de docent uw verzoek honoreert, draagt hij zorg voor een correctie op de inschrijving. Vorbereiding bijeenkomsten: Studenten dienen de opgegeven literatuur te bestuderen en opdrachten te maken. Bijdrage aan groepswork: n.v.t.
--	---

Toetsen: Toets	Wat wordt er beoordeeld: Kennis van het vakgebied en diverse aspecten van academische vorming. Verschillende mondelinge en schriftelijke opdrachten (vorm en inhoud worden aan het begin van de cursus bekend gemaakt) en een eindpaper. Aspecten van academische vorming: Bestuderen en analyseren van informatie Synthetiseren en structureren van informatie Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken Presenteren - een referaat/pleidooi voorbereiden, uitvoeren en evalueren Discussieren, debatteren Kennis hanteren in een bredere context Onderzoeksvaardigheden integraal
--------------------------	--

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Handboek organisatietheorie. Titel wordt nog nader bekend gemaakt.

Reader

- Reader met teksten uit kritische organisatiefilosofie.

Kosten: Nog onbekend

ORIËNTATIE OP DE EDUCATIEVE PRAKTIJK GAMMA

Onderwijsinstituut: Team Lerarenopleiding

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 2
Toegangseisen: Geen

Code: IVOGAMMA06
Periode: 1, 3

Veronderstelde voorkennis:

Toelatingsvoorwaarden: 120 ECTS behaald van een voor het schoolvak relevante bacheloropleiding

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

Deze cursus is bedoeld voor studenten die zich willen oriënteren op de lerarenopleiding voor de volgende schoolvakken: aardrijkskunde, algemene economie, filosofie, geschiedenis, godsdienst/levensbeschouwing, kunstgeschiedenis of maatschappijleer.

De cursus Oriëntatie op de Educatieve Praktijk:
-is een breed georiënteerde kennismaking met de educatieve beroepsmogelijkheden en biedt een training van vaardigheden met als doel effectieve informatieoverdracht in allerlei educatieve functies;
-vormt een oriëntatie op een afstudeertraject op het terrein van communicatie en educatie;
-is een wenselijke en relevante voorbereiding op de universitaire lerarenopleiding, maar is geen voorwaarde voor het volgen daarvan;
-bereidt voor op het tweejarige educatieve masterprogramma, dat gezamenlijk door de faculteit en het IVLOS wordt aangeboden;
-bereidt voor op het eenjarige IVLOS-traject voor mensen met een masterdiploma;
-de cursus heeft niveau 2.

De cursus, die bestaat uit een practicum op het instituut en een stage, bevat de volgende onderdelen:
-informatie over verschillende beroepsmogelijkheden in de educatieve sector;
-training van didactische vaardigheden op het gebied van presentatie en communicatie, met name vaardigheden die nodig zijn voor de interactie met individuen en groepen;
-oriëntatie op (vak)didactische inzichten;
-stage op een school voor voortgezet onderwijs waarin studenten lessen observeren en een aantal lessen zelfstandig verzorgen;
-of stage in een museum;
-of stage op een andere plaats (bijv. hoger onderwijs of bedrijfsleven), maar dit laatste alleen in overleg.

De opleidingsdagen zijn op dinsdag en donderdag (de hele dag).

Let op: aanmelding gaat via een aanmeldingsformulier. **De uiterlijke inleverdatum voor periode 1 is 13 juni 2007 en de uiterlijke inleverdatum voor periode 3 is 30 november 2007.** Bij aanmelding geldt de volgorde van binnenkomst, wat inhoudt dat de cursus al volgeboekt kan zijn vóór de sluitingsdatum. Een aanmeldingsformulier kan worden opgevraagd bij het secretariaat VO, tel: 030-2531714, of via www.ivlos.uu.nl.

Docenten: Docent nog onbekend

Werkvormen:

Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 1
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 2
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 3
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 4
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 5
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 6
Instituutsbijeenkomsten
Schoolvak 7
Stage

Toetsen:

Portfolio

Verplicht studiemateriaal:

Reader

- Reader 'Oriëntatiecursus'

Kosten: EUR 30,00 (30 euro)

INLEIDING IN DE FILOSOFIE VAN DE KUNSTEN (ESTHETICA)

Onderwijsinstituut: Faculteit der Letteren

ECTS-punten: 7,5

Code: WB2BD3024
WB3BD3024

Niveau: 2

Periode: 1

Toegangseisen:
Geen

Veronderstelde voorkennis:

Toegangseis : niveau 2: Propedeuse.niveau 3: Kunst e/h Kwaad (WB2BD3025/WB3BD3025) of Van Socrates tot Wittgenstein (WB1BD3022)

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Praktische Filosofie

Inhoud:

In Inleiding filosofie van de kunsten worden historische en hedendaagse benaderingen van de meest interessante filosofische kwesties rond kunst behandeld en ruim geïllustreerd met voorbeelden die ons nu aanspreken. We zullen het hebben over Plato, Aristoteles, Hume, Kant, Hegel, Schopenhauer, Nietzsche, Gadamer, Heidegger, Adorno. Daarnaast passeren zes belangrijke debatten de revue uit de momenteel meest vruchtbare filosofische benadering van de kunsten, de Angelsaksische analytische filosofie. (De bijeenkomsten staan gedetailleerd beschreven op de website-zie 'bereikbaarheid').

Het verschil tussen niveau 2 en 3 wordt aan het begin van de cursus uitgelegd. Via Osiris Student kunt u zich enkel inschrijven voor niveau 2. Aan het begin van de cursus kunt u, in overleg met de docent, uw inschrijving laten omzetten naar niveau 3.

Cursusdoelen:

Studenten weten na afloop van de cursus hoe verschillend er over het belang van kunst wordt nagedacht. Zij kennen in grote lijnen de belangrijkste filosofische theorieën over kunst uit de moderne periode en de kunstwetenschappers onder hen moeten in staat geacht worden kritisch naar hun eigen vakgebied te kunnen kijken.

Contactpersoon: Dr. R.C.H.M. van Gerwen

Docenten: Dr. R.C.H.M. van Gerwen

Feedback:

Uitslagen en eventueel commentaar retour binnen 10 dagen bij tijdig ingeleverde opdrachten en toetsen.

Bereikbaarheid:

Via e-mail: Rob.vanGerwen@phil.uu.nl en de website:

<http://www.phil.uu.nl/~rob/2006/fk>

Werkvormen:

Hoorcollege 1 1 x per week 2
uur

Hoorcollege 2 1 x per week 2
uur

Toelichting:

Dagcollege

Vorbereiding bijeenkomsten:

Studenten moeten elke bijeenkomst voorbereiden door studie van de te bespreken literatuur en opdrachten.

Bijdrage aan groepswork:

Studenten worden in de gelegenheid gesteld om actief deel te nemen aan de discussie over de stof.niveau 3 studenten presenteren in de tweede helft van de cursus hun eerste paper.

Toetsen:

Toets

Deadlines:

Wat wordt er beoordeeld:

Niveau 2: Toets (35%) / Toets (40%) / Opdrachten (15%) / Actieve aanwezigheid (10%) De aspecten van academische vorming nr. 4 geldt niet voor niveau 2. Niveau 3: Kleine paper, 2500 woorden (30%) / Grote paper, 4000 woorden (40%) (incl. 2 concepten voor papers) / Opdrachten (10%) / Eindpresentatie (10%) / Actieve aanwezigheid (10%) / Kennis en begrip van actuele filosofische kwesties met betrekking tot de kunsten en de belangrijkste -veelal moderne- posities hierover.

Aspecten van academische vorming:

Bestuderen en analyseren van informatie

Synthetiseren en structureren van informatie

Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken

Presenteren - een referaat/pleidooi voorbereiden, uitvoeren en evalueren

Wetenschapsfilosofische context

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Rob van Gerwen: Kennis in schoonheid, Amsterdam: Boom. 1992. via internet

Artikelen/Teksten ter inzage

- Losse teksten

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- Kieran, Matthew, ed. 2006. Contemporary Debates in Aesthetics and the Philosophy of Art. Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd.

Kosten:

Nog onbekend

GESCHIEDENIS VAN DE ESTHETICA: DE KLASSIEKE TEKSTEN.

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Code: WB2BD4026

Niveau: 2

Periode: 3

Toegangseisen:

Aan een van de volgende groepen toegangseisen moet zijn voldaan:

1. GESCHIEDENIS V/D WIJSBEGEERTE I (WB1BD3008) en GESCHIEDENIS II (WB1BD3050) en GESCHIEDENIS III (WB1BD3051)
2. VAN SOCRATES TOT WITTGENSTEIN (WB1BD3022)

Veronderstelde voorkennis:

Globale kennis van de geschiedenis van de filosofie.

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Voor roosterinformatie zie: www.phil.uu.nl/onderwijs/studeren.shtml

Inhoud:

In deze cursus worden de belangrijkste teksten gelezen uit de geschiedenis van de esthetica van de oudheid tot de Tweede Wereldoorlog. De cursus is verdeeld in twee delen van vijf weken. In de eerste helft van de cursus worden enkele klassieke teksten uit de oudheid behandeld die gaan over kunst of schoonheid (Plato, Aristoteles, Plotinus en Augustinus). Hoewel deze teksten wat wij esthetica noemen behandelen in het bredere kader van metafysica of ethiek (of juist in het smallere kader van poetica) zijn zij zeer invloedrijk geweest in de westerse traditie (middeleeuwen, renaissance en moderne tijd) en vertegenwoordigen zij posities die nog steeds serieus genomen worden.

In de tweede helft komt de moderne periode aan de orde (vanaf de achttiende eeuw neemt de esthetica een hoge vlucht). Het gaat ook hier om teksten die nog altijd van fundamenteel belang geacht worden voor hedendaagse esthetische theorieën en het betreft bovendien teksten die veelvuldig bediscussieerd worden in wetenschappelijke tijdschriften. Na een essay van de Schotse filosoof David Hume, komt het Duits Idealisme aan de orde (Kant, Schiller en Hegel), evenals een reactie hierop (Schopenhauer). Tenslotte worden teksten van Tolstoj, de Britse kunstcriticus Clive Bell en Heidegger behandeld.

Het verschil tussen niveau 2 en 3 wordt aan het begin van de cursus uitgelegd. Via Osiris student kunt u zich enkel inschrijven voor niveau2. Aan het begin van de cursus kunt u, in overleg met de docent, uw inschrijving laten omzetten naar niveau 3.

Cursusdoelen:

Na afloop van de cursus hebben de studenten kennis van de hoofdlijnen van de geschiedenis van de esthetica. Naast deze algemene doelstelling wordt een aantal vaardigheden geoefend. De student- kan tamelijk ingewikkelde filosofische teksten interpreteren en analyseren.- leert zelfstandig nadenken over (historische) filosofische problemen.- kan posities van filosofen op een heldere wijze weergeven, zowel verbaal als schriftelijk.

Contactpersoon: Nog onbekend

Docenten: Nog onbekend

Feedback:

Deeltoets in week 5. Eindtoets in week 10.Eventuele opdrachten worden becommentarieerd teruggegeven.

Werkvormen: Hoorcollege 2 x per week 2 uur	Toelichting: Dagcollege Vorbereiding bijeenkomsten: Bestuderen teksten aan de hand van vragen. In de tweede helft van de cursus worden de teksten (voor zover mogelijk) besproken in kleine groepjes. Een grondige bestudering van de teksten voor deze werkcolleges is derhalve vereist. Bijdrage aan groepswork:
Toetsen: Toets	Deadlines: Wat wordt er beoordeeld: 2 deoltoetsen (elk 50%).Kritisch verwerken van klassieke teksten. Aspecten van academische vorming: Academisch denken, werken en handelen Bestuderen en analyseren van informatie Maatschappelijke / culturele context

Verplicht studiemateriaal:
Boek
- David E. Cooper, Aesthetics: The Classic Readings, Oxford: Blackwell, 1997;
- Anne Sheppard, Aesthetics, Oxford: Oxford University Press, 1987 (een viertal hoofdstukken)
Deze boeken zijn vanaf ongeveer een week voor aanvang van de cursus verkrijgbaar bij het filiaal van Broese in de Uithof.

Kosten: EUR 35,00 (Deze boeken zijn vanaf een week voor aanvang van de cursus verkrijgbaar bij het filiaal van Broese in de Uithof.)

VAN SOCRATES TOT WITTGENSTEIN

ONDERWIJSINSTITUUT: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Code: WB1BD3022

Niveau: 1

Periode: 2

Toegangseisen: geen

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Geschiedenis van de Filosofie. Onderdeel van programma: verschillende minors filosofie (o.a. esthetica).

Inhoud:

Een goede manier om kennis te maken met de filosofie loopt via haar geschiedenis. Deze cursus biedt zo'n historische inleiding, met een sterke focus op de invloedrijkste denkers uit de westerse wijsgerige traditie: we zien hoe het verschijnsel filosofie ontstond en opbloeide in het klassieke Griekenland door toedoen van Socrates, Plato en Aristoteles. In de late Oudheid komt het Neoplatonisme van Plotinus op en vormt de grote christelijke denker Augustinus een overgangfiguur naar de Middeleeuwen. In deze periode zetten filosofische reuzen zoals Thomas van Aquino het klassieke gedachtegoed op geheel eigen wijze voort. In de vroeg-moderne periode staan we stil bij Descartes, Spinoza en anderen die de filosofie herdefiniëren in antwoord op de opkomende wetenschap. Later zijn Verlichtingsdenkers als Kant bepalend voor de richting die het wijsgerig denken neemt, maar ook de levensfilosofie van Nietzsche vormt een geheel nieuwe benadering die van beslissende invloed was, met name op het existentialisme in de 20ste eeuw. Impulsen vanuit de taalfilosofie en logica alsmede het positivisme vormden filosofen zoals Bertrand Russell en Ludwig Wittgenstein.

Een overzicht van deze grote denkers met aandacht voor de historische samenhang is eigenlijk onmisbaar voor elke academische vorming die die naam verdient. Om de cursus met goed gevolg te voltooien wordt wel de nodige inzet van je gevraagd.

Cursusdoelen:

Kennis van de ideeën van de belangrijkste filosofen van Socrates tot heden.

Contactpersoon: dr. C. Robbiano

Docenten: drs. M.J.H. Aalderink

Bereikbaarheid:

mark.aalderink@phil.uu.nl prof. dr. J.M. van Ophuijsen
dr. C. Robbiano

Werkvormen:

Hoorcollege 1:
1 x per week 2 uur
Hoorcollege 2:
1 x per week 2 uur

Toetsen:

Deeltoets A: 50 pt.
Eindtoets: 50 pt.

Deadlines:

Deeltoets na 4 weken. Eindtoets in week 10.

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Anthony Kenny (ed.), The Oxford Illustrated History of Western Philosophy. Oxford: Oxford University Press, 2001. (pb). ISBN10: 0-19-285440-2

Kosten: EUR 30,00

GELIJK HEBBEN EN GELIJK KRIJGEN: DE THEORIE EN PRAKTIJK VAN HET ARGUMENTEREN

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 2
Toegangseisen: Geen

Code: WB2BD3002
Periode: 3

Veronderstelde voorkennis:
Geen (niet geschikt voor eerstejaars)

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

In de cursus 'Gelijk hebben en gelijk krijgen' wordt enerzijds een overzicht gegeven van de belangrijkste ontwikkelingen in de argumentatietheorie sinds Aristoteles. Daarnaast wordt geoefend met het analyseren van argumentaties. Aan het eind van de cursus wordt een beleidsdebat gehouden, waarop studenten zich in groepen gedurende de cursus inhoudelijk moeten voorbereiden.

Cursusdoelen:

1. Kennismaking met de hoofdlijnen van de geschiedenis van argumentatietheorie. 2. Praktische oefening in het analyseren van argumenten. 3. Ontwikkelen van vaardigheid in het debatteren.

Contactpersoon: dr. R. van der Lecq

Docenten: dr. R. van der Lecq

Feedback:

Op toets en keuze-opdracht

Bereikbaarheid:

Via e-mail en telefonisch.

Werkvormen:

Werkcollege 1: 1 x per week 2 uur

Werkcollege 2 :1 x per week 2 uur

Werkcollege 3: 1 x per week 2 uur

Toelichting:

Dagcollege

Vorbereiding bijeenkomsten:

Ter voorbereiding van de colleges worden studenten geacht gedeelten van een handboek te bestuderen.

Bijdrage aan groepswork:

Studenten moeten zich in groepen inhoudelijk voorbereiden op een debat.

Toetsen:

Debat: 20 pt.

Opdracht(en): 20 pt.

Schriftelijk tentamen: 40 pt.

Toets: 20 pt.

Deadlines:

Wordt nader bekendgemaakt.

Wat wordt er beoordeeld:

Aspecten van academische vorming:

Bestuderen en analyseren van informatie

Synthetiseren en structureren van informatie

Discussieren, debatteren

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- F. H. van Eemeren, R. Grotendorst en F. Snoeck Henkemans (e.a.), Handboek Argumentatietheorie: Historische Achtergronden en Hedendaagse Ontwikkelingen, Groningen (Nijhoff), 1997

Kosten: EUR 43,00

KUNST EN HET KWAAD. NIEUWE THEMA'S UIT DE KUNSTFILOSOFIE (ESTHETICA)

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 2

Toegangseisen:

Geen

Code: WB2BD3025

Periode: 4

Veronderstelde voorkennis:

Toegangseis niveau 2: Propedeuse. Toegangseis niveau 3: Inl. Fil. v/d Kunsten: WB2BD3024/WB3BD3024 of Inl. Fil. :Historisch (WB1BD3022)

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Praktische Filosofie

Inhoud:

Nieuwe filosofische kwesties rond de kunsten ontstaan voor het grootste deel door een overschrijding van wat de morele grenzen van de kunsten lijken te zijn.

Toen Duchamp de autonomie van de kunst ter discussie stelde deed hij dat met een urinoir. Als het gaat om de authenticiteit van de uitvoering van oude muziek gaat het erom vervalsing te voorkomen. Vervalsingen zijn misdadig maar ze confronteren ons altijd weer met aannamen over de goede bedoelingen van kunstenaars en de onbetrouwbare rol van de markt, alsook over de identiteit van het kunstwerk. Horror wordt in de filosofie van de kunsten serieus besproken. En hoe kan het dat wij ons gewillig laten meeslepen door een film over een psychopaat? Tegenwoordig vinden we meer en meer geweld en sex in de kunsten. Maar kan pornografie ooit kunst zijn? Of propaganda? Leni Riefenstahls *Triumpf des Willens*?

Deze voorbeelden wijzen in één richting: dat we eigenlijk menen dat kunst goed is: inherent goed en goed voor mensen en de cultuur. Dit besef vormt de rode draad door de nieuwe thema's uit de kunstfilosofie die we in *Kunst en het kwaad Nieuwe thema's uit de kunstfilosofie* zullen behandelen.

Het verschil tussen niveau 2 en 3 wordt aan het begin van de cursus uitgelegd.

Cursusdoelen:

Studenten weten na afloop van de cursus hoe kwetsbaar (ieder denken over) kunst is. De kunstwetenschappers onder hen moeten in staat geacht worden kritisch naar hun eigen vakgebied te kunnen kijken.

Contactpersoon: dr. R.C.H.M. van Gerwen

Docenten: dr. R.C.H.M. van Gerwen

Feedback:

Uitslagen en eventueel commentaar retour binnen 10 dagen bij tijdig ingeleverde opdrachten en toetsen.

Bereikbaarheid:

Via e-mail: Rob.vanGerwen@phil.uu.nl en deze website:
<http://www.phil.uu.nl/~rob/2008/kk>

Werkvormen: Hoorcollege 1: 1 x per week 3 uur Hoorcollege 2: 1 x per week 3 uur	Toelichting: Dagcollege Vorbereiding bijeenkomsten: Studenten moeten elke bijeenkomst voorbereiden door studie van de te bespreken literatuur en opdrachten. Aan het begin van iedere bijeenkomst leveren zij een korte indicatie van de gelezen literatuur in (\pm 100 woorden). Bijdrage aan groepswork: Studenten worden in de gelegenheid gesteld om actief deel te nemen aan de discussie over de stof. Niveau 3 studenten presenteren hun eerste paper in de tweede helft van de cursus
--	--

Toetsen: Toets	Deadlines: Wat wordt er beoordeeld: Niveau 2: Toets (35%) / Toets (40%) / Opdrachten (15%) / Actieve aanwezigheid (10%). Asp. van ac. vorming nr. 4 geldt niet voor niveau 2. Niveau 3: Kleine paper, 2500 woorden (30%) / Grote eindpaper, 4000 woorden (40%) (incl. 2 concepten voor papers) / Opdrachten (10%) / Eindpresentatie (10%) / Actieve aanwezigheid (10%). Kennis en begrip van filosofische argumenten over actuele kwesties met betrekking tot de kunsten, alsook van de belangrijkste -meest hedendaagse- posities hierover. Aspecten van academische vorming: Bestuderen en analyseren van informatie Synthetiseren en structureren van informatie Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken Presenteren - een referaat/pleidooi voorbereiden, uitvoeren en evalueren Wetenschapsfilosofische context
--------------------------	---

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Neill en Ridley (eds.), 2002: Arguing about art. Contemporary Philosophical Debates. Second edition. London: Routledge (25,00 €)

Artikelen/Teksten ter inzage

- Diverse artikelen. (5,00 €).

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- Gordon Graham: Philosophy and the Arts: an Introduction to Aesthetics en zie niveau 3.

- Kieran, Matthew, ed. 2006. Contemporary Debates in Aesthetics and the Philosophy of Art. Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd.

In overleg met docent

- Voor aanbevolen literatuur zij verwezen naar de webpagina's van de docent: <http://www.phil.uu.nl/~rob/2008/kk>

Kosten: Nog onbekend

GOD, RELIGIE EN HET DENKEN

Instituut: Godsdienstwijsbegeerte en Ethiek

ects: 7,5

Code: GG-VV3001

Niveau: 3

Periode: 1

Cursustype: Cursorisch onderwijs

Ingangseisen:

1. Ideeën -en cultuurgeschiedenis (GG-VV1002)

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

In deze cursus wordt de student met belangrijke aspecten van het (westerse) godsdienstfilosofische denken over God en religie vertrouwd gemaakt. Centraal staan fundamentele vragen ten aanzien van de kenbaarheid van God en het spreken over God. De student krijgt inzicht in de verschillende benaderingen van deze vragen die je in de godsdienstfilosofie kunt onderscheiden. Duidelijk wordt dat de verschillen in denken over de deze vragen samenhangen met verschillende visies op aard, status en functies van religieuze taal. In alle benaderingen is ook de kwestie aan de orde hoe de juistheid of waarheid van religieuze taal kan worden bepaald. Sommige benaderingen benadrukken dat religieuze taal een transcendente, maar reëel bestaande werkelijkheid beschrijft. Ze richten zich op het ontwikkelen van algemeen inzichtelijke criteria aan de hand waarvan de plausibiliteit van deze taal kan worden bepaald. Andere vormen van godsdienstfilosofie analyseren juist het eigen, specifieke karakter van religieuze taal en benadrukken de eenheid van denken, spreken en handelen in de religie. In deze cursus worden deze verschillende visies kritisch besproken aan de hand van representatieve teksten. De studenten leren zelfstandig godsdienstwijsgerige teksten te bestuderen en een eigen visie daarop te ontwikkelen.

Cursusdoelen:

- Studenten leren zelfstandig teksten uit verschillende godsdienstfilosofische benaderingen te bestuderen en maken daardoor kennis met verschillende systematische vragen ten aanzien van religieuze taal.
- Studenten leren deze vragen los van de teksten te verwoorden en daarop kritisch te reflecteren, daarbij eigen vooroordelen onderkennend.
- Studenten tonen zich, o.a. in het eindwerkstuk, in staat om visies van anderen helder te presenteren en te kritiseren, en zelf een positie in te nemen.

Contactpersoon: mevr. dr. E.P. Schaafsma

Docenten: mevr. dr. E.P. Schaafsma

Bereikbaarheid:

Werkzaam op dinsdag en donderdag

e-mail: e.p.schaafsma@uu.nl

Aspecten van academische vorming:

- Schrijfvaardigheid, niveau 2
- Organisatorische vaardigheden, leidinggeven

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- literatuur wordt tijdig via Studion bekend gemaakt.

Kosten: Nog onbekend

GOD EN HET KWAAD

Instituut: Godsdienstwijsbegeerte en Ethiek

ects: 7,5

Code: GG-VK2005

Niveau: 2

Periode: 1

Cursustype: Cursorisch onderwijs

Ingangseisen:

1. Ideeën -en cultuurgeschiedenis (GG-VV1002)

Veronderstelde voorkennis:

Globaal inzicht in geschiedenis kerk, filosofie en theologie

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

Christenen geloven dat God goed en almachtig is, en toch is er kwaad in de wereld. Hoe zit dat? Betekent het, dat het christelijk geloof in Gods goedheid en/of almacht niet houdbaar is, of betekent het juist, dat hier voor het autonome individu een les te leren is die het in onze tijd niet gaarne meer aanneemt? Deze vragen komen in onze cursus uitvoerig aan de orde, vanuit een godsdienstwijsgerige invalshoek. Wij gaan uit van Jeff Astley, Ann Loades & David Brown, Problems in Theology 2: Evil; elke student moet daarnaast een tweede boek naar keus lezen. Tevens gebruiken wij teksten van het internet en worden enkele films over het kwaad bekeken en besproken.

Cursusdoelen:

- De student leert inzien, dat er niet één probleem van het kwaad is, maar dat er verschillende problemen zijn.
- De student neemt kennis van de antwoorden op die verschillende problemen.
- De student krijgt inzicht in de historische ontwikkeling van het denken over het kwaad.
- Hij leert om de gegeven antwoorden te beoordelen en zelf beargumenteerd positie te kiezen. Dit houdt ook in dat de student leert om theoretische posities aan de eigen ervaring en die van anderen te relateren.

Contactpersoon: prof. dr. M. Sarot

Docenten: prof. dr. M. Sarot

Bereikbaarheid:

Tijdens kantooruren op werk.

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Jeff Astley, Ann Loades & David Brown (eds.), Problems in Theology 2: Evil (Edinburgh 2003)

Kosten: EUR 25,00

ETHIEK, MENSENRECHTEN EN RELIGIEUZE TOLERANTIE

Instituut: Godsdienstwijsbegeerte en Ethiek

ects: 7,5

Code: GG-VK2006

Niveau: 2

Periode: 2

Cursustype: Cursorisch onderwijs

Ingangseisen:

Ethiek en religie (GG-VV2001)

Veronderstelde voorkennis:

De verplichte bachelorcursus Ethiek en religie geldt als ingangseis. Studenten van andere opleidingen worden verzocht contact op te nemen met de docent.

Voertaal: **Nederlands**

Inhoud:

Een liberale maatschappij als Nederland wil het mogelijk maken dat mensen met verschillende wereldbeschouwelijke of religieuze overtuigingen vreedzaam met elkaar samenleven. De vrijheid om naar eigen inzicht waarden en ideeën van het goede leven te realiseren, geldt daarbij als een groot goed. Maar dit pluralisme kent haar eigen problemen. Verschillende religieuze en wereldbeschouwelijke overtuigingen en praktijken bestaan niet noodzakelijk vreedzaam naast elkaar. Daarom wordt het onderwerp tolerantie steeds belangrijker. Maar wat betekent eigenlijk precies 'tolerantie'? Zijn we verplicht tolerant te zijn? Waar liggen de grenzen van tolerantie? En wat is de rol van religie in dit discours? Deze rol lijkt ambivalent. Enerzijds wordt religie gezien als een conflicthaard in multiculturele maatschappijen. Dit is duidelijk als men naar de verschillende vormen van religieus fundamentalisme kijkt. Anderzijds zijn er belangrijke auteurs die van religie een substantiële bijdrage verwachten om problemen zowel in multiculturele maatschappijen als op mondiaal vlak op te lossen. In de cursus leren de studenten eerst belangrijke grondbegrippen en distincties kennen. De grootste aandacht zal gegeven worden aan de onderwerpen mensenrechten en tolerantie. Daarbij worden verschillende praktische problemen onderzocht, die expliciet met religie verbonden zijn (bijv. vrijheid van meningsuiting, scheiding van kerk en staat of burgerlijke ongehoorzaamheid op religieuze gronden).

Cursusdoelen:

- De student(e) kan morele problemen, die binnen een pluralistische maatschappij van belang zijn, herkennen;
- hij/zij heeft inzicht in de rol die religie(s) bij onderwerpen op het gebied van mensenrechten en tolerantie kunnen spelen;
- kan met behulp van verschillende ethische begrippen en concepties de genoemde morele problemen analyseren en beoordelen.

Contactpersoon: dr. C. Baumgartner

Docenten: dr. C. Baumgartner
prof. dr. H. J. Tieleman

Bereikbaarheid:

c.baumgartner@uu.nl
h.j.tieleman@uu.nl

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- John Locke, A Letter Concerning Toleration (Hpc Classics Series), Indianapolis: Hackett Publishing Company (ISBN: 091514560X), 1983.

Reader

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- C. McKinnon: Toleration. A critical introduction, London & New York: Routledge, 2006

Kosten: EUR 25,00

RATIONALITEIT EN RELIGIE

Instituut: Godsdienstwijsbegeerte en Ethiek

ects: 7,5

Code: GG-VK3005

Niveau: 3

Periode: 2

Cursustype: Cursorisch onderwijs

Ingangseisen:

Ideeën -en cultuurgeschiedenis (GG-VV1002)

Veronderstelde voorkennis:

Algemene kennis van filosofische, theologische en culturele achtergrond, waarin het thema 'rationaliteit en religie' aan de orde is.

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

In deze cursus leren studenten de stelling dat religie irrationeel is, d.w.z. of religieuze waarheidsaanspraken implausibel zijn, kritisch te analyseren en evalueren. In dit verband worden enkele filosofische posities behandeld die rationaliteit voor of tegen religie in stelling brengen. Wij selecteren daaruit drie groepen, in chronologische volgorde.

1. Posities die de rede in dienst nemen om godsdienst te bevestigen, onder andere: de klassieke godsbewijzen die beweren, dat religie rationeel is vanwege het feit, dat er überhaupt een wereld is (kosmologisch godsbewijs); of dat de wereld geordend is (teleologisch godsbewijs), of dat het logisch inconsistent is om het bestaan van God te loochenen (ontologisch godsbewijs).

2. De posities van de zogeheten 'meesters van de argwaan', die de religie een antihumane irrationaliteit aanrekenen; de positie van Feuerbach dat religie een projectie van het menselijk wezen en menselijke wensen is; Nietzsche die door de christelijke religie en moraal de mens zich ziet vervreemden van zijn eigen wezen; Marx die de sociale progressie geblokkeerd ziet door religie en Freud voor wie religiositeit te reduceren is tot vergroeiing van de menselijke libido.

3. Hedendaagse posities in verband met rationaliteit en religie; o.a. de stelling dat er geen goede argumentatie bestaat voor religie en atheïsme derhalve rationeler is (H.Philipse, R.Dawkins); ook opvattingen die in de wetenschappelijke ratio steun zoeken voor het godsgeloof (bv. Intelligent Design); de opvatting dat het legitiem is om te geloven ondanks het feit dat er niet voldoende evidentie is voor het bestaan van God (William James, Alvin Plantinga).

Deze posities zullen gepresenteerd en kritisch onderzocht worden.

Cursusdoelen:

- De student leert waarheidsclaims van religie kritisch te analyseren.
- De student leert de eigen (voor)oordelen vóór of tegen religie kritisch onder de loep te nemen.
- De student leert argumenten met filosofische middelen kritisch te analyseren.

Contactpersoon: prof. dr. F.A. Maas

Docenten: prof. dr. F.A. Maas
prof. dr. J.F. Goud

Bereikbaarheid:

f.a.maas@uu.nl

j.f.goud@uu.nl

Verplicht studiemateriaal:

Reader

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- Richard Swinburne, Het bestaan van God (oorspr. The existence of God, Oxford 1996, 2004), Baarn 1997;
- M.L.Peterson & R.J.Vanarragon (ed.), Contemporary Debates in Philosophy of Religion, Oxford 2003.

ETHIEK EN RELIGIE

Instituut: Godsdienstwijsbegeerte en Ethiek

ects: 7,5

Code: GG-VV2001

Niveau: 2

Periode: 3

Cursustype: Cursorisch onderwijs

Ingangseisen:

Geen

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

Deze cursus geeft een inleiding in de ethiek waarbij de nadruk op de verhouding tussen ethiek en religie ligt. Daarbij worden belangrijke ethische theorieën uit de geschiedenis van het westerse denken toegelicht en geanalyseerd, die zich met de verhouding van ethiek/moraal en religie/geloof bezig houden. Voorbeelden hiervan zijn de Divine Command Theory, de Natural Law Theory (Thomas van Aquino), en Immanuel Kants moraaltheorie.

Een belangrijk thema van het tweede gedeelte van de cursus is de vraag, of religieuze overtuigingen in de context van wereldbeschouwend pluralistische samenlevingen een rol kunnen in het publieke debat spelen - en zo ja welke. Deze vraag zal met behulp van teksten van hedendaagse auteurs onderzocht worden.

Tijdens de cursus worden ethische concepten besproken, die ook in verband met religie belangrijk zijn (bijv. handelen, verantwoording, autonomie, het goede en het juiste, rechtvaardigheid, morele rechten en plichten, geweten).

Concrete problemen uit de medische en politieke ethiek komen regelmatig ter sprake, om de relevantie en de draagkracht van de verschillende concepten en theorieën duidelijk te maken en te analyseren.

Cursusdoelen:

De studenten krijgen inzicht in de relatie tussen ethiek en religie, in het bijzonder in theoretisch, methodisch opzicht. Ze verwerven kennis van verschillende ethische theorieën, distincties en concepties en leren deze te analyseren en te beoordelen. Tenslotte leren de studenten kritisch na te denken over de mogelijke rol van (de eigen) religieuze overtuigingen in de ethische discussie.

Contactpersoon: dr. C. Baumgartner

Docenten: dr. C. Baumgartner

Bereikbaarheid:

c.baumgartner@uu.nl

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Markham: Do Morals Matter?: A Guide to Contemporary Religious Ethics, Oxford: Blackwell Publishing 2007, ISBN: 978-1405153782

Reader

Kosten: EUR 45,00

WETENSCHAPSFILOSOFIE IN CONTEXT

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 2
Toegangseisen: Geen

Code: WB2BD3031
Periode: 4

Voertaal: Nederlands (mogelijk Engels)
Opmerking: Theoretische Filosofie; Deze cursus wordt in 2007 alleen op niveau 2 aangeboden.

Inhoud:

Deze cursus geeft een systematische inleiding in de wetenschapsfilosofie. Aan de orde komen vragen als: Is er een typische wetenschappelijke methodologie? Hoe ontwikkelt wetenschap zich? Wat is een wetenschappelijke theorie? Wat is confirmatie van theorieën? Wat is het om een wetenschappelijke verklaring te geven van een verschijnsel?

In het tweede deel van de cursus wordt de inhoud toegesneden op verschillende vakwetenschappen. Aan de orde komen onderwerpen zoals: reductionisme, het realismedebat in de filosofie van de natuurwetenschappen, Erklären vs Verstehen, en wetenschaps sociologie,

Cursusdoelen:

Aan het eind van deze cursus zijn studenten vertrouwd met de belangrijkste posities ten aanzien van de status en ontwikkeling van wetenschappelijke kennis, en kunnen zij artikelen hierover analyseren en hun eigen standpunten presenteren.

Contactpersoon: dr. J.H. van Lith

Docenten: dr. J.H. van Lith

Feedback:

Feedback op tijdig ingeleverde opdrachten binnen twee weken.

Bereikbaarheid:

Bij voorkeur per e-mail: Janneke.vanLith@phil.uu.nl

Werkvormen:

Hoorcollege 2 x per week 2 uur
Werkgroep 1 x per week 2 uur

Toelichting:

Dagcollege. De cursus is opgezet volgens een "vorkmodel". In het eerste gedeelte van de cursus is er een gezamenlijk programma. In het tweede gedeelte is er een afzonderlijk programma voor verschillende groepen studenten (o.a. psychologie, letteren, en wijsbegeerte/CKI). Gedurende de hele cursus zijn er gescheiden werkgroepen voor de genoemde groepen studenten.

Dagcollege. De cursus is opgezet volgens een "vorkmodel". In het eerste gedeelte van de cursus is er een gezamenlijk programma. In het tweede gedeelte is er een afzonderlijk programma voor verschillende groepen studenten (o.a. psychologie, letteren, en wijsbegeerte/CKI). Gedurende de hele cursus zijn er gescheiden werkgroepen voor de genoemde groepen studenten.

Vorbereiding bijeenkomsten:

Bestuderen van de opgegeven literatuur; maken van opdrachten.

Bestuderen van de opgegeven literatuur; maken van opdrachten.

Bijdrage aan groepswork:

n.v.t.

n.v.t.

Toetsen:

Deeltoets A : 40 pt.
Eindtoets: 40 pt.
Opdracht(en): 20 pt.

Deadlines:

Tussentoets: week 5. Eindtoets: week 10. Opdrachten: wordt nader bekendgemaakt.

Wat wordt er beoordeeld:

Tussentoets (40%)Eindtoets (40%)Opdrachten (20%)1. Kennis en inzicht op het gebied van de wetenschapsfilosofie. 2. Vaardigheid in het lezen en interpreteren van filosofische teksten. 3. Vaardigheid in het schrijven van mini-essays.

Aspecten van academische vorming:

Bestuderen en analyseren van informatie
Synthetiseren en structureren van informatie
Schrijven (algemeen) - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en afwerken

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Martin Curd en J.A. Cover, Philosophy of Science: the Central Issues, W.W. Norton & Company, 1998. Verdere literatuur wordt nog bekend gemaakt.

Kosten: EUR 41,00

ETHIEK IN CONTEXT

Onderwijsinstituut: Departement Wijsbegeerte

ECTS-punten: 7,5

Niveau: 2

Toegangseisen:

Geen

Code: WBCONTEXT2

Periode: 4

Voertaal: Nederlands

Opmerking: Toegangseisen: geen

Inhoud:

De cursus Ethiek In Context is een zogenaamde vorkcursus die universiteitsbreed wordt aangeboden aan studenten in diverse faculteiten die geïnteresseerd zijn in de ethische kanten van wetenschap en de verhouding van wetenschap tot de samenleving. In de eerste fase wordt een algemene inleiding geboden in begrippen, theorieën en grondslagen van de ethiek, uitgaande van voorbeelden, toepassingen en thema's uit de wetenschapspraktijk en de relatie van de wetenschap met leefwereld en maatschappij. Vragen waarop o.a. zal worden ingegaan zijn wat het speciale is aan wetenschappelijke praktijken en wetenschappelijke kennis en in hoeverre hierbij morele motivaties en morele identiteiten in het spel zijn. Dit tegen de achtergrond van een karakterisering van de moderne wetenschap. In de tweede, specialiserende fase wordt voor resp. de bètawetenschappen, de gammawetenschappen en de alphawetenschappen ingegaan op centrale morele vooronderstellingen en problemen uit deze wetenschapsgebieden (technologie, samenleving, communicatie). Geprobeerd zal worden daarbij, aan de hand van teksten en op basis van verdiepende discussies, de concepties en interpretaties uit de eerste fase toe te passen op deze meer specifieke kwesties.

Het verschil tussen niveau 2 en 3 wordt aan het begin van de cursus uitgelegd. Via Osiris student kunt u zich enkel inschrijven voor niveau2. Aan het begin van de cursus kunt u, in overleg met de docent, uw inschrijving laten omzetten naar niveau 3.

Cursusdoelen:

1. Kennis van begrippen, theorieën en benaderingen op het gebied van de ethiek; 2. Vaardigheid in het onderkennen van ethische aspecten in wetenschappelijke activiteit en wetenschappelijke domeinen; 3. Kennis en begrip van de relatie tussen empirische, methodische, morele en politieke kanten van wetenschap; 4. Kennis van verschillende dimensies en benaderingen van verantwoordelijkheid en vaardigheid om eigen persoonlijke verantwoordelijkheid te nemen en inhoud te geven.

Contactpersoon: dr. J.M.G. Vorstenbosch

Docenten: dr. J.M.G. Vorstenbosch

Opmerking:

Dr. J. (Jan) Vorstenbosch

Feedback:

N.a.v. schriftelijk tentamen en n.a.v. essay ter afronding van 2e fase.

Bereikbaarheid:

Tijdens de pauze van de bijeenkomsten, en erna. Verder via E-mail Jan. Vorstenbosch@phil.uu.nl

Werkvormen:

Hoor/werkcollege:
1 x per week 2 uur

Toelichting:

Hoorcollege en werkgroep in 1e fase; In tweede fase zelfstandig werkende werkgroepen waarin teksten worden bediscussieerd en opdrachten worden verwerkt in beide fases. Terugkoppeling in plenaire bijeenkomsten

Vorbereiding bijeenkomsten:

Readerteksten en opdrachten (individueel en groep)

Bijdrage aan groepswork:

Inleidingen/referaten

Toetsen:

Toets

Deadlines:

1. Schriftelijk tentamen. Deadline niet van toepassing. 2. Essay 1000-1500 woorden, deadline: maximaal 2 weken na laatste bijeenkomst

Wat wordt er beoordeeld:

1. Schriftelijk: Kennis en inzicht in begrippen, theorieën, methoden en argumenten van de ethiek. 2. Essay: Vaardigheid om een standpunt te verwoorden en te verdedigen.

Aspecten van academische vorming:

Academisch denken, werken en handelen

Communicatieve vaardigheden

Kennis hanteren in een bredere context

Verplicht studiemateriaal:

Reader

- Ethiek in context

Kosten:

EUR 30,00

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Michael Sipser, Introduction to the theory of computation, PWS Publishing Company, Boston, 1997.

Kosten: Nog onbekend

LOGICA VOOR AI

Onderwijsinstituut: Onderwijsinstituut Informatica

ECTS-punten:	7,5	Code:	INFOLAI
Niveau:	3	Periode:	2
Toegangseisen:	geen		

Voertaal: Nederlands
Opmerking: <http://www.cs.uu.nl/education/vak.php?vak=INFOLAI>

Inhoud: zie ook <http://www.cs.uu.nl/education/vak.php?vak=lai&jaar=2007>

De leerdoelen van LAI zijn: vertrouwd raken met de syntax en leren kennen van de semantiek en motiveringen van verschillende modale logica's; het begrijpen en kunnen hanteren van concepten als (modale) 'bewijsbaarheid' en 'geldigheid'; 'frame'; 'correspondentie'; de 'modale systemen K, KD, KD4, S4 en S5'; 'bisimulatie'; 'volledigheid'; 'canoniek model'; 'common knowledge'; 'distributed knowledge'; 'gedistribueerde systemen'; 'interpreted system'; 'kennis-geloof-interactie'; 'omniscience'; 'weak modal systems'; 'neighborhood semantics'; 'impossible worlds semantics'; 'model update'; etc.

Dit vak betreft de theorie van modale logica en de toepassingen binnen artificiële intelligentie (AI). In het eerste deel komt de 'klassieke' modale basistheorie gebaseerd op Kripke-modellen aan de orde. Enkele technische begrippen die behandeld worden: bisimulatie, filtratie, volledigheid, frames, correspondentie. In het tweede deel wordt veel nadruk gelegd op het modelleren van problemen die met kennis te maken hebben. Zo worden er varianten van kennis en geloof besproken die in de informatica, met name de AI, zijn ontwikkeld. Voorbeelden zijn 'gedistribueerde kennis' en 'common knowledge'. Ook wordt er ingegaan op de verschillen, en interacties, tussen kennis en geloof.

Contactpersoon: dr Ir J.M. Broersen
Docenten: dr Ir J.M. Broersen

Feedback:
www.cs.uu.nl/staff/broersen.html

Bereikbaarheid:
broersen@cs.uu.nl

Werkvormen:

Hoorcollege: 2 x per week 2 uur
Werkcollege: 2 x per week 2 uur

Toetsen: Tentamen in twee delen. Het eerste deel (gesloten boek) gaat over de (meta)theorie van modale logica. Het tweede deel (ook gesloten boek) gaat over de basis van kennislogica en toepassingen. Daarnaast zullen er in beide delen van het vak huiswerkopgaven (1 per week) worden uitgedeeld. Het gemiddelde van de cijfers van de huiswerkopgaves wordt voor 15% meegeteld in het cijfer voor de delen. Het totaalresultaat is het gemiddelde van de resultaten van de twee delen. Resultaten van tentamens worden bekendgemaakt op de bovengenoemde website met extra informatie over het vak. De herkansing zal ook bestaan uit twee gedeelten, die elk afzonderlijk of beide kunnen worden gedaan (binnen de 3 uur die voor de herkansing staat). Bij de herkansing kun je dus beide delen onafhankelijk herkansen. Inspanningsverplichting voor aanvullende toets: Om aan de aanvullende toets te mogen meedoen moet de oorspronkelijke uitslag minstens 4 zijn.

Kosten: Nog onbekend

WISKUNDE VOOR AI

Onderwijsinstituut: Cognitieve Kunstmatige Intelligentie

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 1
Toegangseisen: geen

Code: CK1W0006
Periode: 1 - 2

Voertaal: Nederlands
Opmerking:

Inhoud:

Deel I: In het eerste deel wordt de schoolstof uitgebreid en verdiept. Drie onderwerpen worden behandeld:

- lineaire algebra, complexe getallen en calculus.
- Lineaire algebra behandelt matrices, lineaire vergelijkingen (een veralgemenisering van polynomen) en determinanten. Deze theorie veralgemeeniseert onder andere de meetkunde, de wiskunde van de meer dimensionale ruimtes. Complexe getallen, een uitbreiding van de reële getallen, zijn een belangrijk middel in de wiskunde om problemen met betrekking tot bijvoorbeeld de reële getallen en polynomen op te lossen.

Deel II: In dit deel worden twee onderwerpen behandeld: kansrekening en verzamelingenleer. Bij kansrekening wordt de schoolstof uitgebreid, met de nadruk op het bewijzen en begrijpen van de regels en stellingen van kansrekening. Verzamelingenleer is de studie van abstracte verzamelingen, relaties en functies. Bij dit gedeelte wordt het vermogen om bewijzen te geven en abstract en logisch te denken benadrukt. Verschillende oneindigheids begrippen, zoals de oneindigheid van de natuurlijke en reële getallen worden vergeleken. Uiteindelijk wordt inductie besproken, een veel gebruikt middel bij bewijzen en definities in de wiskunde en informatica.

Cursusdoelen:

Leren kennen van de grondslagen van verzamelingenleer, combinatorica, kansrekening en inductie.

Contactpersoon: dr. R. Iemhoff
Docenten: dr. R. Iemhoff
dr. P.W.H. Lemmens

Werkvormen:

Hoorcollege 1 x per week 2 uur
Werkcollege 1 x per week 2 uur

Toelichting:

Dagcollege

Vorbereiding bijeenkomsten:

Elke bijeenkomst voorbereiden door 2 uur te besteden aan lezen van het boek en oefeningen.

Bijdrage aan groepswork:

Gezamenlijk problemen oplossen, eigen oplossingen presenteren.

Toetsen:

Toets 1: 50 pt.
Toets 2: 50 pt.

Wat wordt er beoordeeld:

Het eindcijfer van iedere toets is het cijfer van de toets plus het gemiddelde cijfer van de ingeleverde opgaven.
Het eindcijfer is het gemiddelde van de twee toetsen.
Om te slagen moet het eindcijfer van beide toetsen een 6 of hoger zijn.

Aspecten van academische vorming:

Bestuderen en analyseren van informatie
Synthetiseren en structureren van informatie
Voorbereiden, uitvoeren, presenteren en evalueren van een referaat/pleidooi
Academisch denken, werken en handelen: vak- en beroepsspecifiek

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Wiskunde in werking deel 1, Epsilon-Uitgaven, deel 48. ISBN978-90-5041-063-2
- Wiskunde in werking deel 2, Epsilon-Uitgaven, deel 49. ISBN978-90-5041-076-2

Syllabus

- Voor deel II.

Kosten:

nog onbekend

DATASTRUCTUREN VOOR CKI

Onderwijsinstituut: Cognitieve Kunstmatige Intelligentie

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 2

Code: CK2W0005
Periode: 3

Toegangseisen:

1. IMPERATIEF PROGRAMMEREN (WB1B3073 of WB3073)

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

In deze cursus leert u datastructuren gebruiken aan de hand van veel voorkomende problemen in de AI. Dit loopt van eenvoudige linked lists om wachtrijen te modelleren, via priority queues om wachtrijen met prioriteiten te modelleren, tot datastructuren om b.v. kortste paden in grafen te vinden. Ter vergelijking van de algoritmen op deze datastructuren wordt ook de complexiteit van de diverse algoritmen en operaties besproken.

Cursusdoelen:

Het om kunnen zetten van een probleem binnen de AI tot een concreet werkend (Java) programma met inzicht in de complexiteit van de gebruikte methoden.

Contactpersoon: dr. V. van Oostrom

Docenten: dr. V. van Oostrom

Feedback:

Commentaar op ingeleverde practicumopgaven

Bereikbaarheid:

email: vincent.vanoostrom@phil.uu.nl

Werkvormen:

Hoorcollege 1: 1x per week 2uur

Hoorcollege 2: 1x per week 2uur

Practicum: 1 x per week 2 uur

Werkcollege: 1 x per week 2 uur

Toetsen:

Opdracht(en): 60 pt.

Tentamen: 40 pt.

Deadlines:

4 practicumopgaven waarvoor steeds 2 weken de tijd is

Aspecten van academische vorming:

- bestuderen en analyseren van informatie
- synthetiseren en structureren van informatie
- schrijven (algemeen)
- diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en verwerken
- hanteren van wetenschappelijk instrumentarium

Verplicht studiemateriaal:

Boek

- Onder voorbehoud: Data Structures & Aloritms in Java, 4th Editions, Michael T. Goodrich, Roberto Tamassia, Wiley 2006

Kosten: nog onbekend

IMPERATIEF PROGRAMMEREN IN JAVA VOOR CKI

Onderwijsinstituut: Cognitieve Kunstmatige Intelligentie

ECTS-punten: 7,5
Niveau: 1
Toegangseisen: geen

Code: CK1W0003
Periode: 4

Voertaal: Nederlands

Inhoud:

De basispraktijk en theorie van imperatief programmeren in de taal Java. Op de hoorcolleges zal de theorie behandeld worden. Aan de orde komen zowel de object-georiënteerde manier van denken benodigd om in Java te kunnen programmeren, als een behandeling van de concrete syntax die in Java gebruikt wordt. Op de practica zal de student onder begeleiding de diverse aspecten van Java bijgebracht worden, dmv opdrachten die aansluiten op de in het hoorcollege behandelde aspecten (classes, inheritance etc.).

Cursusdoelen:

Begrip van imperatief programmeren. Het om kunnen zetten van een eenvoudig operationeel idee tot een concreet werkend Java programma dat dat idee implementeert. Kennis van de syntax en semantiek van Java. Begrip van de belangrijkste concepten uit object-georiënteerd programmeren.

Contactpersoon: dr. V. van Oostrom

Docenten: dr. V. van Oostrom

Feedback:

Beoordeling van wekelijks ingeleverde opdrachten voorafgaand aan de eindopdracht. Bij een negatief resultaat zal een gesprek volgen met de docent over de haalbaarheid van een positief eindresultaat.

Bereikbaarheid:

Via een willekeurig medium.

Werkvormen:

Hoorcollege 1:
1 x per week 2 uur
Hoorcollege 2:
1 x per week 2 uur
Practicum 1:
1 x per week 2 uur
Practicum 2:
1 x per week 2 uur

Toelichting:

Dagcollege

Vorbereiding bijeenkomsten:

Voor de hoorcolleges dienen de studenten de voor dat college opgegeven stof te bestuderen. Voor de practica dienen de studenten de opgaven van de voorafgaande practica gemaakt te hebben.

Bijdrage aan groepswork:

De eindopdracht wordt uitgevoerd in groepen. Ieder van de studenten dient pro rato bij te dragen aan het uiteindelijke door de groep ingeleverde programma.

Toetsen:

Opdracht(en) 1: 70 pt.
Tentamen: 30 pt.

Deadlines:

De deadline voor de wekelijkse opdrachten is voor het begin van het practicum. De deadline voor de eindopdracht is de laatste dag van de periode.

Wat wordt er beoordeeld:

- 4 kleine opdrachten: 40%
 - 1 grote opdracht: 30%
 - het implementeren van eenvoudige specificatie's in Java
 - tentamen: kennis van de syntax en semantiek van Java
 - begrip van de belangrijkste concepten uit object-georiënteerd programmeren (in Java), zoals object, class, thread, inheritance, exception.
- Zowel het praktische (opdrachten) als het theoretische (tentamen) deel dienen voldoende te zijn.

Aspecten van academische vorming:

- bestuderen en analyseren van informatie
 - synthetiseren en structureren van informatie
 - schrijven (algemeen)
 - diverse typen teksten plannen, schrijven, herschrijven en verwerken
 - hanteren van wetenschappelijk instrumentarium (vakspecifiek)
 - bestuderen en analyseren van informatie
 - synthetiseren en structureren van informatie
-

Aanbevolen studiemateriaal:

Boek

- Java 2. A beginner's Guide, Third Edition. Herbert Schildt McGraw Hill Osborne. zie <http://www.phil.uu.nl/java/> voor details

Kosten:

Nog onbekend